

Řízení před samosoudcem

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje právní úpravě trestního řízení před samosoudcem a jejím cílem je nejen popis všech aspektů takového trestního řízení, ale i uvedení sporných otázek a jejich zodpovězení. Dalším cílem práce je vyhledat právní úpravu, která je dle mého názoru nevhodná, a poskytnout řešení ve formě úvah de lege ferenda, včetně vyjádření k možné budoucí právní úpravě. Na základě metod deskripce, analýzy a historické komparace práce poskytuje komplexní pohled na institut samosoudce za využití komentovaných právních předpisů, odborné literatury a judikatury soudů.

První kapitola se podrobně věnuje historickému vývoji role samosoudce, a to od roku 1918 (resp. od roku 1873, jelikož došlo k převzetí rakousko-uherské právní úpravy) až do současnosti. Druhá kapitola řeší otázku, zda může samosoudce rozhodovat i u krajského soudu, nebo pouze u soudu okresního.

V následujících kapitolách se nachází jádro práce, které je popsáno v třetí až páté kapitole. Třetí kapitola uvádí první úkony samosoudce poté, co je mu doručena obžaloba. Čtvrtá kapitola se věnuje trestnímu příkazu, který může být vydán pouze samosoudcem. Nicméně popis trestního příkazu je pouze povrchní, a v závěru kapitoly je opět uvedeno několik úvah de lege ferenda. Pátá, nejobsáhlejší, kapitola se již týká samotného hlavního líčení, tedy nejdůležitějšího stádia trestního řízení, ve kterém se rozhoduje o vině a trestu obžalovaného. Kapitola podrobně rozebírá všechny úkony, které musí být provedeny pro to, aby hlavní líčení mohlo úspěšně proběhnout (tj. od jeho přípravy, nařízení a průběhu až po všechna rozhodnutí, která v něm může samosoudce učinit). Zvláštní podkapitola se věnuje též základním zásadám, které se projevují v hlavním líčení, a které mají na průběh hlavního líčení významný vliv.

Šestá kapitola se zabývá zjednodušeným řízením, které navazuje na zkrácené přípravné řízení. Jsou v ní popsány výhody hlavního líčení ve zjednodušeném řízení oproti standardnímu hlavnímu líčení a krátká úvaha o možné budoucí právní úpravě. V sedmé kapitole velmi krátce nastiňuji vykonávací řízení a zamýšlím se nad tím, jak tuto právní úpravu vylepšit. Poslední, osmá, kapitola shrnuje úvahy de lege ferenda, které jsou uvedeny na konci některých kapitol. V závěru poté odpovídám na otázku, zda se podařilo naplnit cíl diplomové práce.

Klíčová slova: samosoudce, trestní řízení, hlavní líčení, zjednodušené hlavní líčení